

ศูนย์การเรียนรู้ศิลปกรรมต้นแบบ โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดชลประทานรังสฤษฎ์ ได้รับการเนรมิตให้สำเร็จได้ภายในระยะเวลา ๓ เดือน ตั้งแต่เดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ โดยการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม

จากการบอกกล่าวเล่าสืบของพระมหาสมโชค ธีรธมฺโม หัวหน้าแผนกศิลปะ ของโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์แห่งนี้ ปรากฏว่าความคิดริเริ่มที่จะให้มีการจัดสร้างศูนย์เรียนรู้ศิลปกรรมต้นแบบนั้นได้รับการจุดประกายแรงบันดาลใจจากผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

อาจารย์นราทิพย์ พุ่มทรัพย์ ได้เล่าถึงการดำเนินงานในเรื่องของศูนย์ศิลปกรรมต้นแบบว่า “เริ่มมาจากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม ได้ให้นโยบายในเรื่องของการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยให้ค้นหาว่ามีงานวิจัยในด้านของการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมที่ต่างประเทศ หรือในประเทศ มีการพัฒนาอะไรอย่างใดบ้าง คณะทำงานก็ได้ไปวิจัยเรื่องหนึ่งก็คือ การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของประเทศศรีลังกา จากการวิจัยท่านอาจารย์สุนอมรวีวัฒน์ผู้ทรงคุณวุฒิของศูนย์คุณธรรมในเรื่องของโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ว่าศูนย์คุณธรรมน่าจะมีขบวนการต่อยอดในกิจกรรมที่โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในประเทศไทย ได้ดำเนินการไปแล้ว น่าจะมีกิจกรรมเพิ่มขึ้น”

“ทางศูนย์คุณธรรมได้มากราบนิมนต์และได้มาขออนุญาตพระคุณเจ้า ในเรื่องของการร่วมกิจกรรม ทางคณะของวัดชลประทานรังสฤษฎ์ และเครือข่ายคุณธรรมที่ทำงานพุทธศาสนาวันอาทิตย์ได้ไปศึกษาดูงานที่ประเทศศรีลังกาต่อจากงานวิจัย จากการศึกษา

ดูงาน เราก็ได้มาพูดคุยกัน ณ ห้องประชุมโรงเรียนพุทธศาสนาวินอาทิตย์แห่งนี้ว่าน่าจะมีการขับเคลื่อนในเรื่องของกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนพุทธศาสนาวินอาทิตย์เพิ่มขึ้นอย่างไร หลังจากนั้นก็ได้มีคณะทำงานกลุ่มหนึ่ง โดยท่านพระครูวินัยธรวิธารและทางวัดชลประทานรังสฤษฎ์ และอีกหลายวัดที่ทำงานด้านคุณธรรมมาคุยกัน เราก็ได้มีการพัฒนาโครงการร่วมกันว่าน่าจะมีการขับเคลื่อนในเรื่องของห้องศิลปกรรมขึ้นมา”

“เนื่องจากโรงเรียนพุทธศาสนาวินอาทิตย์ วัดชลประทานรังสฤษฎ์เป็นโรงเรียนที่ทำกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมไทย ทางศูนย์คุณธรรมและทีมงานของพระครูวินัยธรวิธารคิดว่าสิ่งหนึ่งที่น่าจะมีเพิ่มขึ้นคือ ศูนย์การเรียนรู้ศิลปกรรม จากนั้นพระครูวินัยธรวิธารและพระมหาสมโชค ก็ได้ร่วมกันในการทำโครงการขึ้นมา โดยหลักการก็คือ เราจะจัดขบวนการเรียนการสอนโรงเรียนพุทธศาสนาวินอาทิตย์สำหรับ เยาวชนและประชาชนทั่วไป

ซึ่งปัจจุบันนี้มีนักเรียนเข้ามาสนใจ
ในเรื่องของศิลปะมาก”

บุคคลสำคัญที่ทำให้ศูนย์
การเรียนรู้ศิลปกรรมต้นแบบเกิด
ขึ้น และทำให้ศูนย์แห่งนี้ได้
ดำเนินการต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ
ก็คือ พระมหาสมโชค ธีรธมฺโม
หัวหน้าแผนกวิชาศิลปะ โรงเรียน
พุทธศาสนาวินวาทิตย์ วัดชล-
ประทานรังสฤษฎ์ ผู้ทุ่มเทกำลัง
กาย กำลังใจ และเวลาทั้งหมด
รวมถึงความรู้ความสามารถทั้ง
ปวงให้แก่การสอนศิลปกรรมเพื่อ
เยาวชนและประชาชนโดยไม่รู้จัก
เหน็ดเหนื่อย โดยไม่ได้รับผลตอบแทน
เป็นตัวของทรัพย์สินเงินทอง รวมทั้ง
บางครั้งยังต้องควักกระเป๋าตัวเอง ออก
จ่ายเพื่อจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการ
สอนอีกด้วย

พระมหาสมโชค ธีรธมฺโม ที่ผ่านมาและทุกวันนี้เป็นผู้เสียสละ
เพื่องานทางด้านศิลปกรรมอย่างแท้จริง และเป็นหลักในด้านวิชาศิลปะ
กรรมที่ขาดเสียไม่ได้

สิ่งที่ได้มาอย่างลึกๆ ขอพระมหาสมโชคคือความภาคภูมิใจที่
ได้รับการยอมรับนับถือในความรู้ความสามารถและความตั้งใจอย่าง
ดีที่สุด

สำหรับคำถามที่ว่าเด็กที่เข้ามาเรียนกับท่านได้อะไรกลับไปบ้าง พระมหาสมโสมจะตอบอย่างมั่นใจว่า ได้ในสองเรื่อง ประการแรกจะได้ความรู้ทางศิลปะที่จริงจั่งรู้จริง และประการที่สองได้วิธีการดำเนินชีวิตโดยการใชัธรรมะอย่างชัดเจน เพราะพระอาจารย์สอนอย่างไม่มีไฮสคาสตร์ สอนแบบธรรมะแท้ๆ

“การสอนของเรา สอนอย่างมีศิลปะเข้าสอดแทรก เราไม่ได้บังคับว่าวันนี้เด็กต้องมีความรู้ในเรื่องความกตัญญู เราค่อยๆ แทรกกว่าสัปดาห์ทำให้รูปรสชาติใหม่ เด็กก็จะบอกว่าใช่ ที่นี้บอกเด็กว่า ถ้าสัปดาห์นี้กินมะม่วงหวานใหม่ เด็กตอบว่าไม่หวาน ที่นี้เราจะใช้สีให้มันนาน เราต้องถนอมสีให้ใหม่ เขาต้องกตัญญูใหม่ เขาต้องกตัญญูต่อสี ต่อไปก็ค่อยๆ สอนเรื่องอื่นๆ เช่นโตะมีพระคุณต่อเรา เพราะเราใช้เขาในการเขียนรูป เพราะฉะนั้นเราจะเอาสีไปขีดโตะใหม่ เขาก็บอกว่าไม่ขีด นี่ได้สอนความกตัญญูแก่เด็กใหม่ ก็ตอบว่าได้ และการสอนเรื่องวิริยะ สอนเรื่องเอาใจจริงเอาใจ วาดรูปไม่เสร็จ ไม่เลิก เรียนถึง ๖ โมงเย็นก็ไม่เลิก เราต้องสู้ ไม่ใช่เรายอมแพ้เสียแล้ว เราก็ก่อนๆ สอน”

ส่วนคำถามที่ว่าพระมหาสมโสมสามารถโน้มน้าวจิตใจเยาวชนที่มาศึกษาศิลปกรรมกับท่านให้มีความมานะพยายามหรือทำอะไรให้ดีขึ้นอย่างไรบ้าง ซึ่งพระมหาสมโสมก็ให้ความคิดเห็นว่าศิลปกรรมจะช่วยเด็กที่เรียนได้ดีแค่ไหน ส่วนหนึ่งต้องฝากไว้กับครูทุกวิชาด้วย

“พระอาจารย์ว่าความจริงไม่ได้ขึ้นอยู่กับเด็กเพียงอย่างเดียว ขึ้นอยู่กับครูด้วย คือครูเก่งไหม อันนี้ต้องพูดกันตรงๆ ถ้าครูไม่รู้จริง วาดรูปก็ไม่ใช่ อะไรก็ไม่ใช่แล้วมาสอนอะไร ครูยังไม่เป็นเลย แต่ถ้าครูเก่ง ครูดี ครูเป็น สอนเป็น สอนดี พระอาจารย์ว่าลูกศิษย์ได้ประโยชน์แน่นอน อันนี้เรื่องจริง อันนี้เราต้องสร้างครูกันก่อน พระอาจารย์ว่าต้องให้ครูมีความรู้จริงๆ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ลูกศิษย์ได้ประโยชน์”

ด้านประโยชน์ของการเรียนศิลปกรรมจะนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไรนั้น พระมหาสมโชคกล่าวว่า ย่อมได้ประโยชน์อยู่แล้ว เพียงแต่จะทำให้ได้สมาธิอยู่กับตัวแค่นี้ก็มีประโยชน์อย่างมหาศาลแล้ว

“แต่ถ้าเขาทักทายต่อโต๊ะ เก้าอี้ ไม่ต้องพูดถึงว่าพ่อแม่เขาจะกตัญญูไหม แต่ถ้าเขาขยันหมั่นเพียรในการวาดรูป ไม่ต้องพูดว่าอย่างอื่นเขาจะขยันไหม แล้วมันจะส่งทอดกันเอง เด็กถ้ามีนิสัยไม่ยอมแพ้แล้ว ทุกเรื่องเขาก็จะไม่ยอมแพ้ เพราะฉะนั้นการบ่มเพาะนี้มีความสำคัญ อยู่ที่ว่าเราจะใช้วิธีอย่างไรไปบ่มเพาะเขา อาตมาได้หยิบเอาศิลปะมาบ่มเพาะ บางคนเอาเรื่องภาษามาบ่มเพาะ แต่ก็ต้องฝากความหวังไว้ที่ครู อันนี้เราทุกคนก็รู้จักกันอยู่ อยู่ที่ว่าความจริงมันเป็นอย่างไร เพียงแต่ว่ามันเป็นวาระของชาติ มันเป็นเรื่องของสังคมใหญ่ที่ต้องช่วยกันขับเคลื่อน ไม่ใช่ว่าพระอาจารย์ทำคนเดียว”

“แต่พระอาจารย์รับรองได้อย่างเดียวว่าพระอาจารย์ทำงานเต็มที่ และสุดความสามารถ และรักลูกศิษย์อย่างที่สุด ประรณาดิอย่างที่สุด ส่วนเรื่องหลังจากนั้นแล้ว มันไม่ใช่เรื่องของพระอาจารย์ อย่างเดียว ที่วีคุณต้องโฆษณาแต่สิ่งดีๆ เรื่องที่ไม่ดี คุณอย่านำมาออกอากาศ หนังสือพิมพ์ต้องลงแต่เรื่องดีๆ ให้เป็นแรงบันดาลใจ”

บุคคลอื่นๆ ที่มีส่วนร่วมกับศูนย์การเรียนรู้ศิลปกรรมต้นแบบของโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดชลประทานรังสฤษฎ์ เริ่มจากครูช่วยสอน อาสาสมัคร นักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชนที่เข้ามามีความสัมพันธ์กับโครงการนี้

เริ่มตั้งแต่พระมหาชนาวุฒิ ปัญญาภูมโต ครูช่วยสอนวิชาศิลปกรรม ซึ่งเป็นนักเขียนการ์ตูน และอุปสมบทมาแล้ว ๕ พรรษา คิดว่าเด็กที่มาเรียนวิชาศิลปกรรม ที่โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดชลประทานรังสฤษฎ์ มีความสนใจที่จะเรียนดี มีความคิดสร้างสรรค์ แสดงออกในรูปศิลปะได้ดี โดยการสอนศิลปกรรมจะแบ่งเป็นเกรด ห้องที่พระมหาชนาวุฒิสอนนั้นจัดอยู่ในเกรด ๒ คือเด็กที่กำลังพัฒนาขึ้นไป

โดยเด็กที่จะขึ้นไปเรียนเกรด ๑ นั้นต้องดูความตั้งใจของเด็ก ต้องพิจารณาถึงความตั้งใจ ความเรียบร้อย ความสะอาดในการทำงาน และมีอีกหลายอย่างที่เป็นตัวแปรของการแบ่งเกรด ซึ่งการขึ้นไปอยู่เกรดหนึ่งจะมีขึ้นเรื่อย ๆ ไม่แน่นอน แต่บางครั้งนักเรียนที่เรียนอยู่ในเกรด ๑ ก็อาจจะถูกกลดลงมาเรียนในเกรด ๒ ก็ได้เหมือนกัน

โดยนักเรียนที่เรียนวิชาศิลปกรรมในห้องเกรด ๑ นั้นผู้สอนในห้องนี้ก็คือพระมหาสมโชค ปรกติจะคัดเอาเด็กที่เก่งมาเรียน

พระมหาธนาวุฒิเล่าให้ฟังถึงการสอนวิชาศิลปกรรมว่าจะให้ประโยชน์หลายอย่างเช่น ได้รับความสนุกสนาน ในการสอน การได้เห็นเด็ก ๆ มีความสุขในการวาดเขียน ก็พลอยได้รับความสุขไปด้วย ได้ตรวจงานของเด็กก็ทำให้นำไปประยุกต์ใช้ได้ แม้ว่าจะเป็นงานของเด็ก ๆ แต่ก็สามารถ ให้ประโยชน์แก่เราได้ ถ้าหากเรารู้จักเลือกสรร

“การสอนศิลปะจะเจือด้วยธรรมะเข้าไปปนสืออยู่ตลอดเวลา ซึ่งเด็กก็จะเข้าใจธรรมะ ถ้าหากเราสอนดี ๆ มีการแนะนำที่ดี ก็จะสามารถสร้างทัศนคติใหม่ให้แก่เด็กด้วย”

และการที่โรงเรียนพุทธศาสนาวนอาทิตย์แห่งนี้มีคนมาสนับสนุนเรื่องอุปกรณ์การเรียน เครื่องมือต่าง ๆ มากมายอย่างที่คุณธรรมให้การอุดหนุนแก่ที่นี่ก็จะเป็นประโยชน์แก่เด็กอย่างแน่นอน เพราะอุปกรณ์ที่จะอำนวยความสะดวกในการเรียน เวลาเรียนแล้วมีห้องเรียนที่ดีก็จะทำให้เกิดสมาธิตั้งมั่นในการทำงาน เวลาทำงานก็สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะยกระดับของโรงเรียนขึ้นอีกระดับหนึ่ง และห้องเรียนของโรงเรียนพุทธศาสนาวนอาทิตย์แห่งนี้จัดว่าดีที่สุดในแห่งหนึ่งของประเทศไทยทีเดียว

“ที่เคยเห็นของวัดอื่นๆ ที่สอนศิลปะปนธรรมะนั้นก็คงมี อย่างเช่นที่แถบจังหวัดพัทลุง แต่ก็ไม่มีห้องเรียนทันสมัยเช่นนี้ แต่เขาก็สอนกันได้ แม้จะยังไม่เต็มทีนัก แต่ที่นี้รู้สึกว่าจะสมบูรณ์แบบไปแล้ว ซึ่งสภาพเช่นนี้จะได้ประโยชน์แก่ตัวเด็ก เช่น ความตั้งใจ การวาดรูปที่ดี และได้ความรู้ทางด้านคุณธรรมติดตัวไปด้วย สำหรับเด็กบางคนที่ชนบ้าง ดื้อบ้าง ก็ยังพอเอาอยู่ ซึ่งเด็กเหล่านี้ต่อไปก็จะซึมซับเอานิสัยที่ดีไป และอาจจะมีความประพฤติที่ดีกลับหน้ามือเป็นหลังมือก็ได้”

“การเรียนการสอนในบรรยากาศที่ดีๆ ก็ทำให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนดี ส่วนครูผู้สอนก็มีความตั้งใจสอนอยู่ตลอดเวลา และการที่ศูนย์คุณธรรมได้ให้การสนับสนุนห้องเรียนศิลปธรรมต้นแบบนี้จะ เป็นผลดีต่อการเรียนการสอนมาก ยิ่งถ้าเรื่องราวข่าวสารกระจายออกไปก็จะมีคนมาเรียนเพิ่มขึ้น เพราะถ้าผู้ปกครองรู้ว่าโรงเรียนแห่งนี้มีคุณภาพเขาก็จะพาลูกพาหลานมาเรียนกัน ก็มีคนพาลูกพาหลานมาสมัครเรียนเรื่อยๆ อย่างนี้แหละ”

พระมหาธนาวุฒิกุลกล่าวอีกว่า การที่มีอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ พร้อมอย่างนี้เด็กก็จะได้รับประโยชน์ได้ทั้งความสะดวก และเรียนอย่างมีความสุขสนุกสนานในขณะที่เรียน และจิตใจก็มีสมาธิตั้งมั่น สร้างผลงานออกมาได้ดี ส่วนครูผู้สอนนอกจากจะสอนศิลปะแล้วยังเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้าไปสอดแทรกในขณะที่สอน ดังที่พระพุทธศาสนาสอนว่าศิลปะที่ตนศึกษาดีแล้ว ย่อมจะนำความสุขมาให้เรา และเป็นมงคลสูงสุดอย่างหนึ่ง

ครูผู้ช่วยสอนอีกคนหนึ่งคือสุทัศน์ กระแสสม จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง กล่าวว่ามาช่วยพระมหาสมโภชสอนศิลปะแก่นักเรียนโรงเรียนพุทธศาสนาวิน

อาทิพย์แห่งนี้เป็นเวลาหลายปีแล้ว โดยพระมหาสมโชคเป็นคนชวนมาช่วยสอน เวลาสอนนั้นพระมหาสมโชคจะสั่งก่อนให้เด็กทำอะไร ทำความเข้าใจให้เด็กวาด เช่นให้วาดรูปวันแม่ก็จะทำตามที่พระมหาสมโชคสั่งมา

“ส่วนตัวผมก็จะมีหน้าที่ช่วยแนะ การเขียนสี โทนสีอย่างไร แบ่งสีว่าองค์ประกอบอย่างนี้เขียนอย่างนี้ทำให้ดู และแนะนำเด็ก ต้องดูว่าพระมหาสมโชค สั่งอย่างไรอีกทีหนึ่ง ส่วนความสนใจของเด็กนั้น เด็กก็ยังเป็นเด็กอยู่นั่นเอง สมายังสั่นอยู่ ยังสนใจน้อย เล่นกันมากกว่า เราจึงต้องดูเน้นๆอยู่ ต้องคอยดู คอยตักเตือนอยู่เรื่อยๆ แต่เด็กที่มาเรียนศิลปกรรมที่นี่ จะแตกต่างจากเด็กที่เรียนศิลปะในที่อื่นๆ ก็คือที่นี้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่าอยู่ในสถานที่ซึ่งมีศิลปะให้ดูด้วย”

“ส่วนบรรยากาศการเรียนการสอนวิชาศิลปะของโรงเรียนพุทธศาสนานวนอาทิพย์แห่งนี้ เมื่อปีสองปีที่แล้วขณะที่ยังไม่ได้รับการ

ปรับปรุงและสนับสนุน ก็ลำบากในเรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอน ถึงแม้ทางวัดได้จัดหาแท่งบประมาณมีน้อย จำกัดในเรื่องอะไรอย่างนี้ มีไม่พอในการใช้ ก็ลำบากมาก สมมุติว่าเดือนแรกอย่างนี้เด็กจะเยอะมากพอหลังจากนั้นเกือบสองเดือนเด็กจะค่อยๆ หายไปเรื่อยๆ แต่ปีนี้ต้องดูว่าเด็กจะเยอะหรือเปล่าเพราะมีการปรับปรุงห้องใหม่ บรรยากาศอย่างเก่าๆ กับปัจจุบันมันต่างกันมาก”

สุทัตกล่าวถึงสิ่งที่อยากให้วิชาศิลปกรรมทำอีกอย่างหนึ่งก็คืออยากให้แผนกศิลปะมีการสอนเรื่องงานไทยหรือศิลปะไทยไปด้วย เพราะปัจจุบันสอนศิลปะสากลกันไม่ได้สอนงานไทย ซึ่งจะทำให้เด็กลืมรากเหง้าของตัวเองแต่เรื่องนี้ก็ยังไม่เคยคุยกับพระมหาสมโฆด ผู้รับผิดชอบทางด้านศิลปะของโรงเรียนพุทธศาสนาวินาศิตยแห่งนี้ ซึ่งเท่าที่ทราบพระมหาสมโฆดก็ชอบงานไทย พื้นฐานท่านก็มาทำงานไทยโดยแท้ ก็จะลองคุยกับท่านให้เขียนลายกนกดูบ้าง

“ผมอยากจะพูดเพราะรู้สึกอึดอัด อยากแสดงความคิดเห็น อย่างน้อยก็ได้ออกเสียงบ้าง ซึ่งการสอนลายไทยน่าจะปลูกฝังตั้งแต่เด็ก ป.๕ ขึ้นไป หรือ อาจจะ ป.๔ ก็ได้ แต่เด็ก ป.๓ หรือต่ำกว่านั้นจะรับไม่ได้แน่นอน ผมเคยให้เด็กเขียน แต่มีเด็กไม่กี่คนที่สนใจงานไทย ประมาณ ๕ คน ที่สนใจจริงๆ”

หฤทัย ปัญญาทิโป อาสาสมัครช่วยสอน มาช่วยพระมหาสมโฆดตั้งแต่เปิดเทอม คือวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๙ เมื่อมีห้องเรียนวิชาศิลปกรรมใหม่โดยได้รับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม หรือศูนย์คุณธรรมแล้ว ซึ่งช่วงนั้นก็มีการประชุมกันเพราะมีเด็กที่สนใจเรียนวิชาศิลปะเยอะมาก เยอะกว่าปีก่อนๆ และผู้ปกครองแต่ละคนก็ให้การสนับสนุน

“เด็กมาสมัครเรียนกันเป็นจำนวนมากแต่ห้องเรียนมันรับได้

จำนวนจำกัด ดิฉันก็เข้าไปช่วยเรื่องการคัดตัวเด็ก ช่วยในเรื่องของการดูแลเด็กตั้งแต่นั้นมา พระอาจารย์ท่านมีงานให้ทำแต่กำลังคนมันไม่พอ หลังจากวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๙ ที่มีการคัดเลือก พระมหาสมโชคก็ไม่ได้คัดเด็กที่เข้าไม่ได้ ท่านก็ให้เด็กที่ตั้งใจเรียนจริงๆ ให้มาบอกพระอาจารย์ ท่านก็จะจัดให้เรียนตามความเหมาะสม ซึ่งวันเสาร์ก็มีเรียนและยังเปิดให้บุคคลทั่วไปได้เรียนด้วย”

หุทัย เล่าว่าปีก่อนๆ ยังไม่ได้เข้าไปช่วยพระอาจารย์ แต่จะดูอยู่รอบนอกมากกว่า ก็จะทำในลักษณะแนะนำผู้ปกครองคนอื่น ๆ บางครั้งก็มีการพูดคุยกับพระอาจารย์ แต่ไม่ได้เข้าไปช่วยสอนจริงๆ ผู้ปกครองคนอื่น ๆ ก็จะเข้าไปเป็นกรรมการเพื่อดูแลเรื่องเงินทุนให้กับเด็กที่เรียนศิลปะ เพราะว่าการเรียนที่เด็กจะไม่มีค่าใช้จ่ายอะไร เด็กไม่ต้องเตรียมสี หรือเตรียมอะไร เพราะพระอาจารย์มีให้เสร็จ ตรงนี้ก็จะจะมีเงินที่ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคมา พระอาจารย์ ก็จะแต่งตั้งคณะกรรมการที่มาจากผู้ปกครองมาดูแลเงิน แต่ว่าหุทัยไม่ได้

เข้าไปเป็นคณะกรรมการตรงนั้น แต่ดูแลเรื่องการวาดรูปเฉยๆ ซึ่งคณะกรรมการที่เป็นผู้ปกครองก็จะนำลูกมาเรียนโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ และส่วนตัวหุทัยเองก็ได้เอาลูกมาเรียนที่นี่ ปีนี้เป็นปีที่ ๓ แล้ว

สำหรับการอาสาไปช่วยสอนพระอาจารย์สมโชคนั้น หุทัยกล่าวว่า จริงๆ ตอนแรกไม่ได้อาสาเข้าไปช่วยตรงนั้นหรอก เพียงแต่พระอาจารย์เห็นว่า เราไปสมัครแล้ว และเห็นว่าเราตั้งใจจริงในเรื่องของศิลปะ และเห็นว่าเราเป็นพ่อแม่ที่สนับสนุนลูกที่เขาสอนใจศิลปะ คือเห็นความตั้งใจจริงของเรา เห็นว่าเรามีความตั้งใจ มีความมุ่งมั่นจริง ท่านก็เลยเชิญให้เข้าไปช่วยดูแล เพราะว่าลำพังบุคลากรของทางวัดมีจำนวนยังไม่เพียงพอ เพราะจำนวนเด็กมีเยอะ และเด็กส่วนใหญ่อายุยังเล็กอยู่ ต้องมีคนช่วยหลายๆ คน

“เมื่อเข้าไปเป็นอาสาสมัครช่วยสอนก็ได้รับความประทับใจหลายอย่าง สิ่งแรกก็คือเห็นความตั้งใจจริงของพระมหาสมโชค คือท่านตั้งใจจริงๆ แล้วก็เห็นว่าผู้ปกครองที่อยู่ก่อนหน้านี้จากที่ไม่มีเงินทุนเลย ท่านก็มีฝีมือ ญาติโยมก็ให้ท่านเขียนรูปมา แล้วก็ซื้อภาพท่านไป ภาพที่ท่านวาดก็สวยด้วย พอได้เงินมาแล้วท่านเลยตั้งคณะกรรมการผู้ปกครองขึ้นมาดูแลเงินตรงนี้ ในการที่จะซื้อสี ซื้อกระดาษอะไรอย่างนี้ เพราะว่าศิลปะไม่ได้นั่งเรียนเฉยๆ โดยไม่มีอุปกรณ์ เพราะถ้าไม่มีอุปกรณ์ก็เรียนศิลปะไม่ได้ อยากรู้ก็ต้องมีกระดาษกับสี สองสิ่งนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ ส่วนโต๊ะก็ยังพอทนได้ ถ้าไม่มีโต๊ะอะไรก็ได้ หรือวาดกับพื้นก็ยังได้ แต่กระดาษกับสีนี่จำเป็น”

“และก็เห็นบอกว่าชิ้นงานของเด็กนักเรียนก็มีคนสนใจ ที่จะซื้อไป และเงินตรงนี้ก็จะมีการดูแลอยู่อย่างนี้ท่านจะมีทำที่ที่ตั้งใจจริง และตั้งใจสอนเด็กที่ผ่านๆ มา ตั้งแต่ ป. ๑ มาท่านก็ไม่หยุดสอน

เลย วันอาทิตย์ตอนบ่ายต้องสอน แม้อาทิตย์ไหนจะมีกิจกรรมตอนเช้า ตอนบ่ายท่านก็บอกว่าไม่ดสอน บางทีกิจกรรมอื่นงด แต่ท่านก็จะไม่ด ท่านตั้งใจสอนมากเลยและเห็นเด็กสนใจ มีจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ ทุกปี และปีนี้ก็เป็นปีที่มีเด็กเยอะมากด้วย เนื่องจากเด็กมีความรู้สึกว่าเขาได้รับความสนใจ ได้รับการสนับสนุน หรือมีคนที่ยกย่องช่วยเหลือเขาอยู่ เขาสามารถเต็มทีกับงานศิลปะ โดยที่เขาไม่ขาดแคลน ในเรื่องของวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ และผู้ปกครองเห็นว่าท่านตั้งใจจริงและมีหน่วยงานของรัฐเข้ามาสนับสนุน ผู้ปกครองเขาก็ยินดี และตั้งใจที่จะให้ลูกได้เข้ามาเรียนรู้ศิลปะคู่ไปกับธรรมชาติ”

จากการที่เข้าไปสัมผัสกับเด็กนั้น เห็นความสามารถและความตั้งใจจริงของเด็กหรือไม่ หฤทัย กล่าวว่า “อันดับแรกน่าจะเป็นความตั้งใจก่อน เพราะเด็กบางคนยังไม่รู้เรื่องศิลปะก็มี และช่วงนี้เป็นช่วงเริ่มต้น และพระอาจารย์อยากให้เด็กอิสระก่อน อย่างอาทิตย์หนึ่งมีหัวข้อ โดยให้เด็กทำกับหัวข้อธรรมชาติ และให้เด็กดูหนังสือของหลวงพ่อบุญญานันทภิกขุ เป็นหนังสือเล่มเล็กๆ และให้เด็กดูหัวข้อธรรมชาติ ปิดหู ปิดตา ปิดปาก และรักสงบ ดูในนั้นเหมือนเป็นนิทานเล็กๆ น้อยๆ ให้เด็กอ่านก่อน และให้เลือกมา ว่าบทไหนที่ตัวเองสนใจ แล้วก็ให้อ่านตีความออกมา เป็นจินตนาการออกมาเป็นภาพเสร็จแล้วก็ให้เด็กวาดภาพนั้น”

ส่วนบุคคลผู้มาเรียนศิลปธรรมนั้นจะมีทั้งเด็กเล็กในชั้นประถมศึกษา เด็กโตขึ้นมาหน่อยก็คือเด็กในชั้นมัธยมศึกษา รวมทั้งเยาวชนและประชาชนทั่วไปที่สนใจ บุคคลแรกที่นำไปรู้จักคือ

มาลี พันธุ์บัวหลวง อายุ ๖๐ ปี กำลังจะเกษียณราชการ จากการทำงานที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี และเป็นประธานนักศึกษาที่เรียนศิลปธรรมที่โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดชล

ประธานรังสฤษฎ์ โดยนักศึกษาที่เป็นประชาชนเหล่านี้จะเรียนศิลปะในช่วงบ่ายวันเสาร์ มาลีเล่าให้ฟังว่าชอบงานด้านศิลปะมากและชอบมาตั้งแต่เด็ก ๆ แล้ว ได้ทำการวาดภาพมาเรื่อย ๆ ถึงไปเรียนทางด้านวิชาชีพพยาบาล แต่ก็ไม่ได้ทิ้งทางด้านกราฟิก โดยวาดด้วยตัวเองมาไม่ขาดช่วง บางทีก็ไปดูแบบอย่างที่ดีๆ อย่างเช่นภาพวาดของอาจารย์จักรพันธ์ แต่ตัวเองชอบวาดภาพคน และต้นไม้

มาที่โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์แห่งนี้เพราะเห็นว่าพระอาจารย์สมโชคมีลูกศิษย์มาเรียนศิลปกรรมด้วยเยอะ อยากจะมาช่วยเป็นลูกมือในการเก็บอุปกรณ์หรือเครื่องมือหรือทำอะไรก็ได้ นอกจากนั้นก็จะได้เรียนรู้ในด้านศิลปะกับพระอาจารย์สมโชค ที่เห็นว่าท่านถนัดอยู่หลายด้านทั้งสีน้ำ สีน้ำมัน นอกจากนั้นก็อยากจะฝึกกลุ่มทางสังคม เพราะต่อไปเมื่อเกษียณอายุราชการแล้ว กลัวจะเหงา ซึ่งพระอาจารย์สมโชคก็บอกว่า ถ้าชอบก็มาช่วยเก็บข้าวของ

อะไรพวกนี้ แล้วก็ไปครูช่วยสอน และก็จะได้เรียนรู้เรื่องสีน้ำมันกับ
พระอาจารย์สมโชค เพราะว่าไม่เคยเขียนเลย ท่านจะสอนด้านนี้ให้ก็
อยากมาเป็นลูกศิษย์ด้วย

“คิดว่ามาเรียนศิลปะก็จะได้หลายอย่างทั้งความรู้ และทั้ง
ความเพลิดเพลิน เพราะการเรียนศิลปะทำงานศิลปะเหมือนเรานั่ง
สมาธิ เพราะเราไม่ได้คิดอย่างอื่นเลย เรากำลังคิดว่าเรากำลังทำงาน
ให้ภาพนี้สวยและมีความคิดอยู่ในใจแล้ว เหมือนเราจะวาดดอกไม้ก็มิ
มีความคิดอยู่ในใจแล้วว่าดอกไม้มันจะอยู่ในระดับใดของกระดาษ จิต
มันก็จะมุ่งอยู่ตรงนั้นจุดเดียว ก็สบายใจดี”

คำถามที่ว่าจะได้ประโยชน์อะไรบ้างจากการมาเรียนศิลปะนาง
มาลิตอบว่าการได้ประโยชน์นั้นก็แล้วแต่โอกาส แต่เท่าที่ทำมา
ประโยชน์นั้นก็ใช้อยู่ตลอดเวลา บางทีบางคนจะทำหนังสือรุ่นจะ
เกษียณอายุแล้วหาปกหนังสือมาวานให้วาดภาพให้ บอกว่าให้วาด
ภาพให้หน่อยเราก็นัดให้ เป็นผู้หลักผู้ใหญ่กันทั้งนั้น เพราะลูกน้อง
เขารู้ว่าดิฉันวาดได้ เขาบอกว่าอยากได้ภาพอย่างนี้ก็วาดให้

“อีกอย่างหนึ่งลูกชายเขาก็ติดนิสัยแม่ คือชอบวาดรูปเหมือน
กัน เรามานี้ก็อยากมาดูว่าถ้ามีกลุ่มคนที่เขามาเรียนมากๆ เป็น
ผู้ใหญ่ก็อยากให้ลูกเข้ากลุ่ม เพราะอยู่คนเดียวโดดเดี่ยวมันไม่ดี
การเข้ากลุ่มนี้ทำให้เราได้ฟังประสบการณ์จากคนอื่นว่า เขามี
ประสบการณ์อย่างไร จะทำให้มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน ไม่
อยากให้ลูกเรียนจบแล้วก็แยกมาจากเพื่อน มาอยู่คนเดียวมันไม่ดีอยู่
เป็นกลุ่มจะดีกว่า ก็เลยมาดูก่อน ถ้าเกิดมีกลุ่มอายุเท่าๆ กันกับลูกก็
อาจชวนลูกมาเรียนด้วย”

และจากการที่พระอาจารย์สมโชคสอนศิลปะกับธรรมะไปด้วย
กัน จะดีกว่าครูสอนศิลปะโดยทั่วไปหรือเปล่า มาลิกกล่าวอีกว่า “ครู

สอนธรรมชาติที่ดี แต่แลกด้วยคะแนนหรืออะไร ทำให้เด็กเครียดหรือเปล่า เวลาฟังครูสอน แต่ของพระอาจารย์สมโชคค่อยๆ ค่อยไปเรื่อยๆ เหมือนวันเสาร์ก่อนลูกสาวมาด้วย ลูกสาวก็ถามพระอาจารย์สมโชคว่าคนเจ้าอารมณ์ ชี้โมโห จะแก้ด้วยวิธีใด ก็คือตัวลูกสาวนั่นแหละ ตัวเขาเองที่เขาเอามาถาม พระอาจารย์ก็บอกว่า เวลาโมโหที่ก็ให้เอาตะปูไปตอกที่กำแพงหนึ่งตัว ลูกสาวก็บอกว่าถ้าตอกกำแพงเต็มหมดแล้วละ เขาโมโหบ่อยตอกจนรอบกำแพงหมดแล้ว พระอาจารย์ก็บอกว่าถ้าโมโหอีกก็ให้ถอนตะปูออกจากกำแพงทีละตัว และถ้าถอนหมดแล้วทำอย่างไร ท่านก็บอกว่าดูกำแพงว่ามีร่องรอยไขไหม ก็เหมือนกับความโกรธ เมื่อโกรธที่ ก็มีร่องรอยของความโกรธๆ คนหลายคนก็มีร่องรอยของความโกรธไปที่ไหนๆ ก็มีร่องรอย เราก็บอกดีนะ ถ้าคุยกับเด็กก็จะได้ความคิดของเราว่า ไม่ควรที่จะมีความโกรธ ไม่ควรที่จะโมโห แกกัเลยชอบ”

ลูกศิษย์ของพระอาจารย์พระมหาสมโชคคนต่อไปคือ จุฑารัตน์ นาควิโรจน์ มาจากสถาบันอาร์ตฟอร์ฮาร์ท อยู่แถวรามคำแหง ๖๕ มีชื่อเล่นๆ ว่าทราย เรียนจบด้านการออกแบบพาณิชย์ศิลป์จากเพาะช่าง และเรียนต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลจวบปริญญาตรี และได้ปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรียนจบแล้วทำงานด้านการกราฟฟิคดีไซน์อยู่ประมาณ ๕ ปี ช่วงต่อมารู้สึกที่ไม่อยากจะนั่งอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์อีกแล้ว เพราะมันเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิตก็เลยทำเป็นงานพิเศษ ตอนหลังก็เลยไปเปิดโรงเรียนสอนศิลปะของตัวเอง

จากคำถามที่ว่า ทำไมจึงมาเรียนศิลปกรรมกับพระมหาสมโชค จุฑารัตน์บอกว่า ความจริงความรู้ก็มีส่วนหนึ่ง แต่ความที่เราไม่ได้ใช้งานมานาน นานมากเหมือนกันเมื่อไปจับคอมพิวเตอร์ก็เลยร่าง

ไปนาน ตอนนั้นก็เลยคิดว่าเราน่าจะมารื้อฟื้นหาความรู้เพิ่ม และจากที่ได้ชมงานนิทรรศการของพระอาจารย์สมโชคก็เลยเกิดความประทับใจ และก็ที่ทราบคือมีอาจารย์ทางศิลปะคนหนึ่งบอกว่า ถ้าเราอยากได้ความรู้ในระดับต้นๆ หรือความรู้ในระดับสูงสุดเลยก็คือ การลงสีทุกชนิด พระอาจารย์สมโชคท่านศึกษามาเยอะมาก จากหลายอาจารย์และท่านก็ตั้งใจมากในการที่จะเผยแพร่ และโดยส่วนตัวท่านทำงานด้านศิลปะอย่างต่อเนื่อง ทราบว่าท่านทำงานตั้งแต่ ๒ ทุ่มถึงเที่ยงคืนทุกวัน และช่วงนี้ก็มีการตรวจงานศิลปะของท่านเรื่อย ๆ

“ก็เลยคิดว่าถ้าเราจะหาอาจารย์สักคนที่จะมาเสริมความรู้ของเราด้านนี้เพื่อว่าต่อไป ซึ่งเราก็สอนเด็กอยู่แล้ว จะได้เพิ่มในด้านอื่นๆ ที่เราไม่รู้ แล้วเราก็มีพระอาจารย์ที่ดีสอนอย่างนี้ก็เลยตัดสินใจเข้ามาเรียน แต่ก่อนที่มาเรียนก็ได้โทรมาคุยกับพระอาจารย์แล้ว พระอาจารย์ก็บอกว่าถ้าเรียนก็ต้องตั้งใจจริง และก็ไม่ใช่ว่าเรียนๆ หยุดๆ ที่นี้ที่โรงเรียนของเราก็มีคอร์สเยอะอยู่แล้วทุกวันเสาร์ ทุกวันอาทิตย์

แต่เมื่อตั้งใจแล้วก็บอกเพื่อนๆ ขออนุญาตเพื่อนมา ถ้าอย่างไรรักขอมาเพิ่มความรู้ที่นี้ เพราะเราจะต้องใช้ในการสอนเด็กด้านต่างๆ อยู่แล้ว เราก็จะได้ประโยชน์ และในบางครั้งเราก็หลงลืมไป หรือเรื่องเล็กๆ น้อยๆ เราก็ได้ความรู้มาจากท่านเพิ่มมากขึ้น”

ด้านลักษณะวิธีการสอนของพระมหาสมโชคเป็นอย่างไรบ้าง จุฬารัตน์บอกว่าพระมหาสมโชคสอนละเอียดดีมาก สมมุติว่าคนไม่เคยเป็นมาเลยสักนิดเดียว หรือไม่มีทักษะอย่างไรรักเรียนได้ เพราะว่าท่านให้กำลังใจอยู่เสมอว่า อย่าพูดว่าทำไม่ได้ ก็คือว่าถ้าเราฝึกหัดอย่างไร เราก็ทำได้ เพราะฉะนั้นหลายๆ คนเหมือนน้องๆ บางคนที่มา เขาก็ไม่ได้มีทักษะทางศิลปะมาก่อน แต่ก็มาเริ่มจากการเรียนรู้การลากเส้น เรื่องน้ำหนักแสงเงา ซึ่งถ้าทุกคนได้เรียนขั้นตอนการวาดรูปอย่างนี้ ทุกคนก็วาดรูปได้ แต่ถึงสุดท้ายนี้เราจะเลือกวาดรูปหรือเปล่า แต่จะรูปจะสื่องานศิลปะประเภทไหนก็แล้วแต่เรา แต่ถ้าเรียนรู้ทักษะการวาดภาพ ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ แล้วอีกอย่างหนึ่งเหมือนท่านบอกว่าการวาดรูปก็เหมือนการฝึกสมาธิที่ดีมาก เพราะฉะนั้นเราไม่ได้แค่ทักษะทางด้านการวาดรูป เรายังได้การฝึกสมาธิ และเรายังได้การเรียนรู้ต่างๆ อีกด้วย

“และเพื่อนๆ ที่มาเรียน และพี่ๆ ส่วนใหญ่จะคุยกันในสิ่งที่ดีๆ และบางคนก็เก่งมาก อย่างป้ามาลีเราก็อ่านรู้งานว่า ป้ามาลี เขาก็จะเกษียณแล้วใช่ไหม เราเห็นงานของคุณป้าแล้วก็ว่าโอโฮ เราเด็กๆ ยังสู้ไม่ได้เลย เพราะฉะนั้นการเรียนรู้ทางศิลปะนี้อายุไม่เกี่ยง ไม่ได้อยู่ที่อายุหรือพรสวรรค์ แต่ว่าถ้าเราค่อยๆ ฝึกหัดแล้วมีอาจารย์ที่คอยแนะนำในการสอนได้อย่างเป็นขั้นตอน ทุกคนก็สามารถทำได้”

ส่วนวิธีสอนของพระมหาสมโสมแตกต่างจากอาจารย์สอนศิลปะที่อื่นๆ อย่างไหน จุฬารัตน์กล่าวว่า พระอาจารย์สมโสมท่านสอนอย่างใกล้ชิด และก็จะดูในทุกขั้นตอนที่สอนเรา ท่านจะใส่ใจแม้กระทั่งเราขีดเส้นท่านจะรู้ว่าใครสอนไปแล้ว ลงหลายครั้งแล้วลบ จะทำให้กระดาษชำรุด ท่านก็จะบอกว่าไม่ได้ๆ ต้องทำใหม่ จนกว่าจะได้มาตรฐานที่ท่านเห็นว่าพอใจ

“แต่จริงๆ ท่านจะดูความพยายามของคนด้วยส่วนหนึ่ง ก็คือถ้าท่านเห็นว่าเราใจเย็น แล้วเราก็ตั้งใจ ทุกคนก็จะได้ระดับหนึ่งอยู่แล้ว ท่านก็จะโอเค มันก็จะผ่านไป ท่านจะดูแลอย่างดี อย่างละเอียดถี่ถ้วนดูว่าเราวาดอะไร ท่านก็จะจำได้ ว่าเราจะทำได้แค่ไหนแล้วคราวที่แล้วทำกันอย่างไร แต่ที่อื่นแม้จะเป็นสถาบันศิลปะ หรืออะไรต่างๆ อาจารย์เขาจะไม่มาใส่ใจถึงขนาดนี้ ส่วนใหญ่จะไม่รู้ว่าสมัยนี้จะมีแตกต่างกันแต่ละที่ แต่ส่วนที่ทราบดีเรียนมาทั้งสองที่ ส่วนใหญ่เขาจะมาพูดให้ความรู้พื้นฐานต่างๆ อาจจะมีตัวอย่างให้ดูบ้าง แล้วทุกคนก็กลับไปทำ อาจารย์จะมาให้ความรู้อีกทีก็ในวันส่งงาน แล้วมาพูดคุยมาวิจารณ์ ว่าคุณมีข้อดีข้อผิดพลาดอย่างไร”

“ความที่จะค่อยๆ สอนในรายละเอียดว่า แสงเงาต้องมองอย่างนี้นะ ทำไมต้องทำอย่างนี้ ให้เหตุผลทุกขบวนการจนเราเข้าใจ เข้าใจหลักในการลงน้ำหนักของเงา หลักในการใช้สี คงไม่มีที่ไหนให้รายละเอียดขนาดนี้”

การเรียนศิลปะสำหรับคนที่มีความรู้พื้นฐานแตกต่างกันมาก และมาเรียนห้องเดียวกัน จะทำให้การเรียนการสอนความเข้าใจเป็นอย่างไร นั้น จุฬารัตน์ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่าพระอาจารย์ท่านวางแผนการสอนไว้อย่างละเอียด คือท่านวางไว้สำหรับคนที่ไม่เคยเป็นเลย ไม่เคยเรียนรู้อะไรมาก่อน ก็สามารถเรียนได้และต้องผ่านขั้นตอน แต่ละขั้นตอนไป และจะมีบางคนที่มีความรู้พื้นฐานอยู่ก่อนแล้ว ก็ต้องผ่านพื้นฐานอย่างนั้นเหมือนกัน เพราะฉะนั้นทุกคนต้องผ่านขั้นตอนที่ ๑, ๒, ๓, ๔ แต่ว่าถ้าเป็นคนที่มีความรู้พื้นฐานอยู่ก่อนแล้วก็จะผ่านได้เร็ว แค่นั้นเอง แต่ถ้าคนไม่เคยเป็นอาจจะใช้เวลาหนึ่งเดือน แต่ถ้าคนมีความรู้พื้นฐานอยู่แล้วจะใช้เวลา ๒ หรือ ๓ อาทิตย์ เราก็จะสามารถผ่านการเรียนรู้ไปด้วยกันได้ แล้วมันก็จะได้อย่างหนึ่งว่าการมีหลากหลายพื้นฐาน ก็จะมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

“เราก็จะถามคนที่วาดรูปสวยๆ และถ้าแสงเงาเด่น เราก็จะถามว่ามีวิธีอย่างไร เขาก็จะให้มุมมองของเขาว่า เขาจัดไฟอย่างไร เขาต้องวางอย่างนี้ แล้วเขาก็จะมองให้เห็นแบบนี้ เราก็อ้อ เรามองเห็นเป็นแบบอย่างเขา”

สำหรับนักเรียนศิลปกรรมในชั้นประถมศึกษาที่ได้ไปพูดคุยสัมภาษณ์มา ก็มีแนวคิดที่น่าสนใจมากทีเดียว เริ่มตั้งแต่ เด็กชายธีรพล รุ่งอวยชัย อายุ ๙ ขวบ เรียนประจำอยู่ที่โรงเรียนวัดโบสถ์สามเสน กรุงเทพมหานคร ในชั้นประถมปีที่ ๓ และปัจจุบันมีบ้านพักอยู่ที่ประเทศนิวซีแลนด์

ธีรพลชอบเรียนศิลปะมาก จะมาเรียนศิลปะที่

โรงเรียนพุทธศาสนวันอาทิตย์แห่งนี้ทั้งวันเสาร์และวันอาทิตย์ โดยเรียนมาแล้วเป็นเวลาสองปี เขาบอกว่าเรียนศิลปะแล้วทำให้สนุก และเห็นว่าพระอาจารย์สมโชคสอนให้เขาเรียนวิชาศิลปะเก่งขึ้น และตั้งใจจะเรียนที่นั่นจนจบชั้นสูงสุด และมีความคิดฝันว่าจะเรียนวาดเขียนไปเรื่อย ๆ และจะเป็นศิลปิน ที่วาดรูปขายเป็นอาชีพหลัก

ธีรพลเห็นว่าการศึกษาที่ศูนย์คุณธรรมให้การสนับสนุน ในการสร้างห้องเรียนศิลปกรรมต้นแบบนี้ทำให้นักเรียนสะดวกขึ้น และจะทำให้นักเรียนเก่งขึ้นด้วย ส่วนภาพที่เขาชอบวาดมากที่สุดขณะนี้ก็คือภาพเกี่ยวกับธรรมชาติ

เกี่ยวกับการสอนคุณธรรมหรือธรรมะของพระมหาสมโชค ธีรพลกล่าวว่าท่านอาจารย์สอนถึงเส้นตรงคือความซื่อสัตย์ และเส้นโค้งคือความอ่อนน้อมถ่อมตน ซึ่งตนก็จะนำไปปฏิบัติเมื่อเจริญเติบโตขึ้น

คนต่อมาที่มาเรียนศิลปกรรมกับท่านอาจารย์มหาสมโชค เด็กหญิงรังสิมา รังสิมันตุชาติ อายุ ๙ ปีเรียนประจำอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนชลประทานวิทยา และบ้านก้อยไกล่ๆ ที่ว่าการอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มาเรียนศิลปกรรมที่โรงเรียนพุทธศาสนวันอาทิตย์แห่งนี้เฉพาะวันเสาร์ โดยป้าเป็นคนบอกข่าวและเท่าที่สังเกตการเรียนของรังสิมา ปรากฏว่ามีสมาธิในการเรียนศิลปะดีมาก โดยไม่พูดคุยกับใครเลยตลอดเวลา ๓ - ๔ ชั่วโมง ที่ทำงานด้านศิลปะ

รังสิมาจะชอบวิชาศิลปะมาก เธอบอกว่าที่ชอบเพราะมันช่วยคลายเครียด

ได้ดี และผลการเรียนทางด้านศิลปะที่โรงเรียนประจำก็ทำคะแนนได้ดีด้วย เดินทางมาเรียนศิลปะที่วัดชลประทานรังสฤษฎ์ พร้อมกับคุณแม่และแม่ก็จะรอรับกลับบ้านด้วย ภาพที่ขอบวาดมากที่สุดเกี่ยวกับต้นไม้ และก็บอกว่าเธอจะเรียนศิลปะไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งจบชั้นสูงสุด

นักเรียนคนต่อไปที่เรียนวิชาศิลปกรรมคือ เด็กชายนัครินทร์ สุขพัฒนา อายุ ๑๑ ปี เรียนอยู่ที่โรงเรียนมูลนิธิปากเกร็ด ในชั้น

ประถมศึกษาปีที่ ๕ นัครินทร์ มาเรียนโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดชลประทานรังสฤษฎ์ปีนี้เป็นปีแรก และเลือกเรียนวิชาศิลปกรรมในภาคบ่าย แต่เรียนในห้องที่มีพระมหาอนุตติ ปัญญาธุโธ

และสุทัต กระแสโสม เป็นครูช่วยสอน และก็เหมือนกับทุกคนที่เลือกเรียนวิชานี้เพราะใจรักในวิชาศิลปะ เนื่องจากทำให้มีความคิดสร้างสรรค์ และพ่อแม่ก็สนับสนุนให้เรียน และเดินทางมาเรียนที่นี่ก็ไม่ไกลเท่าไรเพราะพักอยู่ในหมู่บ้านสวัสดิการ กทม. ที่ปากเกร็ดแค่นี้

คนที่เรียนวิชาศิลปกรรมคนนี้มาไกลหน่อย คือมาจากอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ได้แก่เด็กหญิงนิศารัตน์ โกสมิง อายุ ๑๔ ปี เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนชัชวรินทร์วิทยา ลาดพร้าว และเพิ่งมาเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ที่นี่เป็นปีแรก ชอบเรียนศิลปกรรมเพราะทำให้มีความสุข จึงเรียนวาดภาพพระบายสี เป็นช่วงระยะเวลาที่ยาวนานตั้งแต่เวลาเที่ยงครึ่งถึงสี่โมงเย็น รอบแรกจะเรียนใน

ห้องเรียนธรรมดา ก่อนรอรอบสองจึงได้เรียนห้องเรียนปรับอากาศ ตั้งใจจะเรียนศิลปกรรมไปจนถึงขั้นสูงสุด

นิศารัตน์บอกถึงความแตกต่างของการเรียนศิลปะที่โรงเรียน ชัยรินทร์วิทยากับโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ว่าการเรียนศิลปะของโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์จะสอนศิลปะปณธรรมะ แต่ที่โรงเรียนชัยรินทร์วิทยาจะสอนให้วาดภาพเลย โดยโรงเรียนทั้งสองแห่งสอนให้วาดภาพตามจินตนาการและเนื่องจากบ้านอยู่ไกลจาก

สถานที่เรียนจึงมีแม่คอยมารับมาส่งอยู่ทุกวัน ซึ่งผู้ปกครองก็สนับสนุนให้เรียนศิลปกรรมเป็นอย่างดี เพราะเห็นว่ามีผลดีต่อการเรียนวิชาอื่นด้วย

คนสุดท้ายที่ได้ไปสัมภาษณ์ก็คือ เด็กหญิงไบเฟิร์น ผิวคำ อายุ ๑๓ ปี เรียนประจำอยู่ที่โรงเรียนชลประทานวิทยาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เรียนที่โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดชลประทานรังสฤษฎ์ มาเป็นเวลา ๗ ปี แล้ว คือเรียนตั้งแต่อยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เป็นต้นมา และได้เรียน

กับพระมหาสมโชคมา ตั้งแต่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จนถึงปัจจุบันนี้ก็เป็นเวลา ๔ ปีแล้ว

ไบเฟิร์น เล่าให้ฟังถึงสภาพห้องเรียนศิลปะ

ก่อนที่ศูนย์คุณธรรมจะเข้ามาปรับปรุงห้องให้ว่า ตอนนั้นห้องเรียนศิลปะก็มีโต๊ะเรียน จะเป็นโต๊ะไม้เหมือนห้องที่เรียนตามปกติ และยังไม่มีเครื่องปรับอากาศ ที่ตอนนั้นเขาเรียกว่าห้องร้อน ซึ่งตอนช่วงเช้าก็ใช้เรียนวิชาพุทธศาสนาตามปกติ จะเป็นห้องเรียนของเด็ก ป.๓ และ ป.๔

ไบเฟิร์น บอกว่ามีความรู้สึกชอบเรียนศิลปะ เพราะได้วาดภาพระบายสี ทำให้ผ่อนคลายเวลาเราเครียด รู้สึกช่วยให้อารมณ์ดีขึ้นด้วย ส่วนการเรียนศิลปะที่โรงเรียนพุทธศาสนวันอาทิตย์ แตกต่างจากโรงเรียนชลประทานวิทยาตรงที่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ ของโรงเรียนชลประทานวิทยาจะเป็นการเรียนโดยใช้สีชอล์ก แต่ที่โรงเรียนพุทธศาสนวันอาทิตย์แห่งนี้ นอกจากจะใช้สีชอล์กแล้ว พระอาจารย์ยังสอนให้ใช้สีน้ำด้วย ทำให้เรามีความรู้มากขึ้น มีประสบการณ์ในการใช้สีมากขึ้น แต่เมื่อเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนชลประทานวิทยาจะใช้สีโปสเตอร์อย่างเดียว ไม่มีการใช้สีชอล์ก ไม่มีการเขียนบนผ้าใบ ไม่มีการใช้ขาตั้ง แต่ใช้กระดาษธรรมดา จะมีการเรียนการสอนหลักทฤษฎีมากกว่า แต่ทางโรงเรียนพุทธศาสนวันอาทิตย์จะให้เราใช้จินตนาการของเรา เขียนภาพออกมาเกี่ยวกับด้านคุณธรรมบ้าง แล้วแต่หัวข้อ บางทีก็เป็นภาพวาดอิสระ

“การสอนของโรงเรียนชลประทานวิทยากับพระมหาสมโสด ก็ไม่แตกต่างกันมากนัก แต่วิธีสอนของท่านอาจารย์มหาสมโสดส่วนมากจะให้เราใช้จินตนาการ จากความคิดของเราเองสื่อภาพออกมา ก็รู้สึกดีเป็นความคิดของเรา เป็นลักษณะของเรา แต่ที่โรงเรียนของชลประทานวิทยาเขาให้หัวข้อมา ซึ่งจะทำให้ภาพวาดออกมามีคล้ายๆ กันหมดในห้องเรียน เพราะว่ามันเป็นหัวข้อเดียวกัน จะแตกต่างกันบ้างก็เพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่ที่เหมือนกันก็คือ ที่อาจารย์สาธิตให้ดู”

ผ่านไปแล้วสำหรับพระอาจารย์ที่เป็นครูสอน ครูช่วยสอนและ

นักเรียนแต่ละคนก็ได้แสดงความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชา ศิลปกรรม ที่จะกล่าวถึงต่อไปได้แก่ บทบาทผู้ปกครองของเด็กหลายๆ คนที่มาฝึกฝนการวาดภาพระบายสีที่โรงเรียนพุทธศาสนวันอาทิตย์ แห่งนี้

ท่านแรกที่จะกล่าวถึงคือ สุกัญญา สุวรรณโณ ที่มีบ้านอยู่ที่ หมู่บ้านณรงค์สุข ซอยเรวดี ถนนติวานนท์ เป็นคุณแม่ที่พาลูกมา เรียนที่นี่ ๒ คนคือ เด็กชายสุขสันต์ สุวรรณโณ เรียนอยู่ชั้นประถม ศึกษาปีที่ ๕ และเด็กชายพิริยพันธ์ สุวรรณโณ เรียนอยู่ชั้นประถมปี ที่ ๑ โดยคุณแม่ผู้เอาใจใส่และหวังดีต่อลูกๆ บอกว่าที่ให้ลูกมาเรียน ที่นี่ก็เพราะอยากให้ลูกใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และคุณแม่ได้มา ทำบุญที่วัดชลประทานรังสฤษฎ์ เดินผ่านโรงเรียนพระพุทธศาสนา วันอาทิตย์ เห็นกิจกรรมต่างๆ ที่ประชาสัมพันธ์ออกมาน่าสนใจ และ พระอาจารย์ก็เอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างตั้งใจอยากให้ลูกศิษย์มี

ความรู้ พระอาจารย์พูดจริงทำจริง ตั้งใจสอน จึงได้พาลูกมาสมัครเรียน ซึ่งคนโตเรียนปีนี้เป็นปีที่ ๒ แล้ว ส่วนคนเล็กเพิ่งมาเรียนที่นี้เป็นปีแรก

เมื่อถามว่าการเรียนศิลปะจะให้ประโยชน์อะไรแก่ลูกๆ บ้าง คุณแม่ก็ตอบว่าวิชาศิลปะมีประโยชน์ที่จะทำให้เด็กมีสมาธิในการเรียนทุกวิชา การเรียนศิลปะจะทำให้มีสติ จะเรียนคณิตศาสตร์ก็สามารถนำไปใช้ได้ เรียนภาษาอังกฤษ เรียนวิชาอื่นๆ ได้รู้เรื่องและเข้าใจได้ นอกจากนั้นการเรียนศิลปะทำให้เด็กมีความสงบ นิ่ง จากการที่เขาสอนก็จะนิ่งลง ใจเย็นลง เคยพูดโต้แย้งกับคุณพ่อคุณแม่เขาจะนิ่งลง รู้จักคิด รู้จักยับยั้ง รู้สึกรู้ว่าจะเอาไปใช้ในครอบครัวได้ เอาไปใช้ในโรงเรียนกับเพื่อนๆ ก็ได้ เมื่อติดตามดูเด็ก ก็รู้สึกว่าเขาพัฒนาไปในทางที่ดี

“คุณพ่อเขาก็ชอบให้ลูกมาเรียนศิลปะ เพราะลูกเรียนแล้วกลับไปบ้านลูกจะไม่ได้เถียงคุณพ่อคุณแม่ เชื่อฟังคุณพ่อคุณแม่ เด็กเมื่อก่อนที่เคยก้าวร้าว อยากได้อะไรก็จะเอาให้ได้ตั้งใจ ไม่ได้ก็จะร้องไห้คือมันต้องได้ ตอนนี้พฤติกรรมอย่างนั้นเลิกแล้วคะ จะสนใจเรื่องที่จะซื้ออุปกรณ์มาเรียนศิลปะ ซื้อหนังสือมาเรียนเกี่ยวกับศิลปะ เรื่องการวาดอยู่ที่บ้านก็เหมือนกัน พอเขาวางปุ๊บก็จะเอาหนังสือมาฝึกระบายสี บางครั้งก็นอน บางครั้งก็หาโต๊ะจัดเป็นสัดส่วน บางครั้งก็ไปตามอำเภอใจ แต่ก็ดีขึ้น”

คุณแม่สุกัญญาเห็นว่าวิธีสอนของพระอาจารย์สมโชคนั้นมีวิธีการที่ดี เพราะท่านสอนด้วยความจริง ท่านสอนให้นักเรียนรู้จักฝึกฝนตามความจริง วันนั้นพระอาจารย์สอนเรื่องการวาดเส้น เด็กจะวาดตรง ไม่ตรงท่านไม่ว่า แต่ท่านจะให้เด็กคิดว่ามันตรงจริงไหม ถ้าตรวจแล้ว ก็ว่าตรง ถ้าคนไหนบอกว่าไม่ตรง ท่านก็บอกว่าทำอย่างไร

ถึงจะทำให้ตรง ท่านอาจารย์จะให้เด็กเป็นจุดศูนย์กลาง ท่านไม่ตัดสินใจด้วยตัวท่านเองว่าถูกหรือก ให้เด็กเห็น เด็กวิเคราะห์ ให้เด็กสังเกต ท่านไม่ใช้วิธีบังคับ

การที่ศูนย์คุณธรรมให้การสนับสนุนในการสร้างห้องเรียนศิลปวัฒนธรรมใหม่ พร้อมกับจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนใหม่จะเป็นผลดีต่อเด็กอย่างไรบ้าง คุณแม่สุกัญญาบอกว่า ทำให้เกิดความตื่นตัวของเด็ก ความตื่นตัวของผู้ปกครอง คือเมื่อก่อนเขาจะเห็นว่าเรียนห้องธรรมดามีความตื่นตัวร้อยละ ๕๐ ที่อยากให้เด็กมาเรียน แต่พอมีการปรับปรุงห้องเรียนใหม่ก็มีความตื่นตัวในการอยากให้เด็กมาเรียนร้อยละ ๗๐ นั่นคือความสนใจในห้องเรียนแต่ความตื่นตัวของเด็กในความรู้สึกคิดอยากมาโรงเรียน อยากเรียนห้องศิลปะ อยากเรียนห้องที่มีอุปกรณ์การเรียนพร้อม เขารู้สึกว่าเหมือนเขาได้ขึ้นไปอีกชั้นหนึ่ง

“ความภาคภูมิใจของตัวเอง จากที่โรงเรียนสร้างให้เขา เขาภูมิใจ ตื่นเช้าขึ้นบอกแม่หนูจะไปโรงเรียนหนูจะไปเรียนห้องศิลปะ ดูพระอาจารย์ท่านสอน มีโต๊ะเก้าอี้ ก็มองเห็นภาพบรรยากาศในห้องเรียนหมดเลยนั่นคือสิ่งที่เขาภูมิใจ เมื่อหลับตาและเขาดันขึ้นมาก็คะเห็นห้องศิลปะของเขา ความภาคภูมิใจของเขา ส่วนตัวผู้ปกครองนั้นก็รู้สึกภูมิใจในตัวลูกที่เป็นแก้วตาขวัญใจของเขา ก็แอบไปเมียงๆ มองๆ ดูลูกของตนวาดรูป ชะเง้อมองดูครั้งแล้วครั้งเล่า”

“ด้านผลงานของเด็กตอนนี้ก็เริ่มมีแล้ว พระอาจารย์ท่านจะติดผลงาน รู้สึกว่าทุกครั้งที่พระอาจารย์ติดผลงานลูกจะดูอยู่ข้างนอกทุกครั้ง รู้สึกว่าเขามีความสนใจนะ ความสนใจของเด็ก หนึ่งไม่ไปคุยกับเพื่อนๆ หนึ่ง มีสมาธิ ลงมือทำ ส่งผลงาน นั่นคือสิ่งที่เห็น เห็นทุกครั้ง เขาจะต้องส่งผลงานอาจารย์ พระอาจารย์ก็จะเก็บรวบรวมผลงานของนักเรียนดีมากเลย แล้วพอถึงกิจกรรมวันสำคัญ พระอาจารย์ก็จะ

เอาผลงานของนักเรียนมาให้ผู้ปกครองดู ผู้ปกครองก็จะรู้สึกภาคภูมิใจในตัวลูกของตน”

ผู้ปกครองของนักเรียนที่เอาใจใส่ต่อการเรียนของลูกๆ และส่งมาเรียนที่โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์อีกคนหนึ่งก็คือ เทวัญ วิบูลย์จันทร์ คุณแม่ของเด็กๆ ๓ คนได้แก่เด็กหญิงณัฐนิกา เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และคู่แฝดก็คือเด็กหญิงณัฐนิกาณต์และเด็กหญิงณัฐนิกร ซึ่งเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โดยเด็กทั้งสามคนจะเรียนวิชาศิลปกรรมในวันเสาร์ทุกครั้ง

คุณแม่เทวัญบอกว่ารู้ข่าวว่าทางโรงเรียนแห่งนี้เปิดสอนศิลปกรรมในวันเสาร์ด้วย เพราะเด็กๆ ทั้งสามคนก็เรียนที่โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์อยู่แล้ว และพระอาจารย์สมโชคเองก็ได้เชิญชวนผู้ปกครองที่มาทำบุญที่วัดชลประทานรังสฤษฎ์ด้วย ว่าโรงเรียนได้เปิดสอนวิชานี้ในวันเสาร์ และลูกๆ ก็เคยไปเรียนโรงเรียนสอนศิลปะของเอกชนที่ประชานิเวศน์บางชื่อมาแล้ว เพราะเรียนศิลปะแล้วทำให้เด็กมีสมาธิ ใจเย็นขึ้นทำอะไรได้นานขึ้นและไม่ค่อยซนนัก

“เด็กทั้งสามคนนี้จะเรียนทั้งวัน พอเสร็จจากเรียนศิลปะที่นี่ก็จะไปเรียนขิม เรียนนาฏศิลป์ เรียนคณิตศาสตร์ เรียนแจ๊สกับบัลเล่ย์ วันอาทิตย์ก็มาเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ซึ่งถึงแม้เด็กจะเรียนมาก ไม่มีเวลาหยุดพักเลย แต่เด็กก็ชอบไม่บ่นกันเลย เขาชอบออกนอกบ้าน ดีกว่านอนอยู่ในบ้าน และยิ่งมาเรียนศิลปะกับพระอาจารย์ เขาก็จะมีความกลัวกว่าครูธรรมดา เพราะถ้าเป็นครูธรรมดา เขาอาจจะวิ่งเล่น เข้าไปจับตัวบ้าง อะไรบ้าง แต่เมื่อเป็นพระเขาจะไม่กล้าทำ กลัวกว่าครูปกติ”

ด้านพัฒนาการของเด็กที่มาเรียนศิลปกรรมที่โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์แห่งนี้ จะสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนว่าดีขึ้น พุดจาไฟเพราะขึ้น เพราะถ้าเขาเล่นกับเด็กแถวบ้านจะพุดจาไม่เพราะ จะพุดมึงกูอะไรอย่างนั้น แต่มาเรียนที่นี่พุดจาดี ถ้ามาเรียนที่นี่พระอาจารย์บอกว่าห้ามวิ่ง เด็กๆ ก็จะถูกสอนเรื่องการเดินเข้ามาว่า มาถึงที่นี่ต้องรู้จักไหว้พระตั้งแต่แรก ถ้าเรียนวันอาทิตย์ แต่มาวันเสาร์ คนมาเรียนกันน้อย พระอาจารย์มาตั้งแต่ ๘.๐๐ น. พระอาจารย์มารอเด็กก่อน

ส่วนความคิดที่ว่าการสอนของพระอาจารย์จะแตกต่างจากครูโดยทั่วไปอย่างนั้น คุณแม่เทวัญบอกว่า “ถ้าเราไปเรียนอย่างนั้น เขาจะสอนมุ่งเน้นไปเลย ว่าสอนวิชาศิลปะ เขาจะให้วาดภาพโน้นวาดภาพนี้แต่พระอาจารย์จะสอนให้เด็กจินตนาการเอง ไม่บังคับให้วาดภาพเครื่องบินนะ ต้องวาดอันนั้นนะ ท่านก็ได้บังคับให้เด็กวาดภาพ แต่ก็สอนแนวทาง ตั้งแต่อาทิตย์ที่แล้วพระอาจารย์จะสอนตั้งแต่การลากเส้น คือศิลปะพระอาจารย์จะสอนไม่ให้เด็กใช้ยางลบ พระอาจารย์สอนตั้งแต่การลากเส้น แรงๆ ผู้ปกครองก็มานั่งข้างนอกเฝ้าตลอดตั้งแต่เข้าเรียน ป. ๑ คือเฝ้ามา ๒ ปีแล้ว”

และการที่จะสังเกตดูว่าเด็กที่เรียนศิลปะดีขึ้นหรือไม่นั้น คุณแม่ลูกสามารถกล่าวได้ว่าธรรมดาเขาเป็นเด็กชน ยิ่งคู่แข่งชนมาก อยู่บ้านเขาจะไม่นั่งเฉยทำโน้นทำนี่ตลอด แต่นี่พอให้เรียน เขาเรียนโดยไม่ลุกเดินไปไหนหรืออาจจะจะเป็นพระที่ทำให้เด็กดี พระบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ หรือใช้เวลาว่างของพระให้เด็ก แต่ส่วนมากก็มีหลายแบบ พระบางองค์ไม่ได้สมัครใจมาสอน ก็เหมือนกับเป็นภาระ แต่นี่ท่านมาสอนโดยไม่คิดอะไร ขนาดสอนวันอาทิตย์ก็เปิดสอนทั้งสองห้อง เพราะว่าเด็กมาเรียนเยอะ ปีที่แล้วเปิดสอน ๒ ห้อง พระอาจารย์สอนห้องหนึ่ง อีกห้องหนึ่งเป็นอาสาสมัครช่วยสอน”

คุณพ่อที่ส่งลูกชายมาเรียนศิลปกรรมสองคนคือ จิตติวัฒน์ แสนคำ คุณพ่อของเด็กชายเนรมิต แสนคำและเด็กชายธนากร แสนคำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนชลประทานวิทยา ที่บ้านอยู่ซอยเรวดี ถนนติวานนท์ โดยมาเรียนที่โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์เป็นปีแรก เหตุที่มาสมัครเรียนก็เพราะว่า ตอนคุณพ่อเรียนหนังสืออยู่ต่างจังหวัด ก็ได้เรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ไปด้วย ส่วนวิชาที่ลูกชายทั้งสองเลือกเรียนก็คือศิลปกรรม

ลูกชายทั้งสองของคุณพ่อ จิตติวัฒน์ชอบเรียนวิชาศิลปะมาตั้งแต่ช่วงปฐมวัย เพราะช่วงอนุบาลส่วนใหญ่ไม่ค่อยสอนอะไร ก็ให้วาดรูประบายสี มาจนถึงช่วงที่เรียน ป.๒ ก็วาดรูปมาเรื่อยๆ

และช่วงที่พาลูกมาสมัครเรียนที่โรงเรียนพุทธศาสนวันอาทิตย์แห่งนี้ ก็ได้เดินดูห้องศิลปกรรม เห็นห้องเรียน เห็นอุปกรณ์ เห็นอะไรใหม่หมดก็เลยคิดว่าเป็นการดีที่ได้เรียนห้องที่สมบูรณ์แบบ

“คิดว่าลูกเขาคงชอบนะครับ เพราะมันเป็นอะไรที่แปลกใหม่ สำหรับเขา ประกติจะเรียนโตะธรรมดา นี่ได้เรียนที่ปรับระดับได้ เขาคงจะดีขึ้น และชอบใจ อาจจะทำให้งานของเขาออกมาดี ผมก็สนับสนุนเขาเต็มที่เท่าที่เขามีความสามารถ ให้เขาได้เรียนตามที่เขาชอบ และคิดว่าการเรียนศิลปะจะเป็นประโยชน์แก่เขาอย่างมาก เพราะทุกวันที่ลูกมาเรียนนี่เขาอยากให้งานชงบ่ายเร็วๆ เพื่อที่จะได้เรียนศิลปะ เพื่อที่จะได้เรียนวาดรูปกับพระอาจารย์ และเราก็สนับสนุนให้เขาอยากมาเรียนด้วย”

“ศิลปะจะเป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันของเขา ที่รู้จักคือเรื่องสมาธิและถ้าเรามีสมาธิ ก็จะช่วยในวิชาอื่นๆ ช่วยในเรื่องของการเรียน และช่วยในเรื่องของความจำด้วย”

คุณแม่คนต่อไป ที่ส่งลูกชายมาเรียนศิลปกรรมในโรงเรียนพุทธศาสนวันอาทิตย์ วัดชลประทานรังสฤษฎ์อีกคนหนึ่ง ได้แก่

มาลี ชำนาญกิจจา ซึ่งมีบ้านพักอยู่ที่ย่านหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ลูกชายชื่อว่าเด็กชายธีรภักดิ์ ชำนาญกิจจา เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนคลองเกลือปากเกร็ด นนทบุรี

คุณแม่มาลีบอกว่าเด็กชายธีรภักดิ์ ลูกชายของตนชอบวาดรูปอยู่แล้ว และพระ

มหาสมโชคก็ไปสอนวิชาพุทธศาสนา และก็สอนวิชาศิลปะที่โรงเรียนคลองเกลือด้วย เมื่อพระมหาสมโชคต้องไปที่นั่นบ่อยๆ ลูกชายจึงพูดกับพระอาจารย์ขอมาเรียนที่โรงเรียนพุทธศาสนวันอาทิตย์แห่งนี้ และตอนที่สมัครเข้าเรียนวิชาศิลปกรรมต้องมีการสอบเข้าเพราะเด็กสมัครเรียนเยอะมากนั้น เด็กชายธีรภักดิ์ก็สอบได้ที่ ๑ คือประกาศชื่อเขาเป็นคนแรกในระดับประถมศึกษาปีที่ ๖

ในอนาคตจะส่งเสริมลูกชายให้เรียนศิลปะถึงระดับไหนนั้น คุณแม่มาลีบอกว่า “ก็ต้องแล้วแต่ลูก เพราะตอนอยู่ที่บ้านเขาก็วาดภาพ ไม่ใช่วาดเฉพาะอยู่ที่โรงเรียน ช่วงวันศุกร์ที่เขานอนดึกได้เพราะเขารื่นไม้ง่วงไปโรงเรียน เขาก็จะวาดภาพของเขาไป”

คุณแม่อุษิณี รั้งสิมันตุชาติ บ้านอยู่ใกล้ตลาดปากเกร็ด คุณแม่ของเด็กหญิงรั้งสิมา รั้งสิมันตุชาติ ที่มาเรียนเฉพาะวันเสาร์ บอกถึงเหตุผลที่ให้ลูกมาเรียนศิลปกรรม ที่โรงเรียนพุทธศาสนวันอาทิตย์แห่งนี้ว่า เพราะเห็นลูกสาวชอบ และเป็นโอกาสที่พระอาจารย์เปิดสอน

ในวันเสาร์เลยให้ลูกมาเรียน ตอนแรกลูกสาวไม่ยอมมาเรียน ก็บอกลูกสาวว่ามาดูก่อนก็ได้ พอเขามาและได้เห็นห้องเรียน และอุปกรณ์การเรียนการสอนที่สมบูรณ์แบบก็มีความชอบใจ และตั้งใจที่จะเรียนศิลปะธรรม เพื่อนกลับไปไหนๆ แล้วก็ยังนั่งวาดภาพอยู่คนเดียว

ส่วนคำถามที่ว่าคุณแม่ให้การสนับสนุนเรื่องการเรียนศิลปะอย่างไรบ้าง ในขณะที่อยู่บ้าน คุณแม่อุสินีบอกว่าที่บ้านไม่มีอุปกรณ์ในการวาดภาพอะไร นอกจากกระดาษ A๔ และก็มีสีที่โรงเรียนให้มา และคุณแม่ก็ไม่ว่าอะไร จะให้การสนับสนุนลูก ลูกชอบอะไรก็จะตามใจลูก เพราะการวาดภาพดีกว่าให้ลูกไปนั่งหน้าจอเล่นคอมพิวเตอร์ การวาดรูปถือว่าดีกว่า เป็นประโยชน์กว่า และทำให้เด็กมีสมาธิในการเรียนด้วย

“คิดว่าการเรียนศิลปะจะเป็นประโยชน์เมื่อตอนที่เขาโตขึ้น ถ้าหากยังชอบโดยตลอดไป ก็จะแนะนำเขาให้เข้ากรมศิลปากร วางแผนได้เลยเพราะเด็กชอบอยู่แล้ว ดีกว่าไปชวนขายหาอย่างอื่น แต่ถ้าโตขึ้นเขาไปชอบอย่างอื่นก็ไม่ว่ากัน”

สำหรับคนสุดท้ายที่พูดคุยคือ ประชาชนที่บำเพ็ญประโยชน์ และช่วยงานของโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดชลประทานรังสฤษฎ์มาเป็นเวลายาวนานถึงสิบปีแล้ว บุคคลผู้นี้คือ ประภาทิพย์ พงษ์ปิยะภรณ์ ซึ่งพักอยู่ที่ ชลนทีคอนโดมิเนียม ใกล้ๆ กับตลาดปากเกร็ด โดยประภาทิพย์ จะช่วยงานของโรงเรียนแห่งนี้ทุกอย่างที่จะช่วยได้ ในทุกๆ วันอาทิตย์ แต่หน้าที่ประจำจริงๆ ก็คือจัดหาผ้าให้เด็กดื่มกันอย่างเพียงพอ

เหตุผลที่ทำให้ประภาทิพย์ มาช่วยงานของโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ เพราะว่าหลายปีก่อนได้พาลูกมาเรียน ซึ่งพอเข้ามาเรียนจริงๆ ก็เห็นว่าภาระของทางวัดมีมากจริงๆ ที่ต้องดูแลเด็กๆ

และเมื่อลูกของตนเองมาเรียนก็เป็นภาระของทางวัดเหมือนกัน เพราะฉะนั้น จึงใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดยเข้ามาดูแลงานด้านนี้

“เราจะช่วยดูแลเด็กๆ หาข้าวปลาอาหารให้เด็ก ถึงเวลารับ สัมครเด็ก เราก็มารับช่วย ทั้งที่โรงเรียนที่ยังไม่เปิด และหน้าที่ตรงนี้เราก็มารับช่วยดูแล แบ่งเบาภาระให้กับพระอาจารย์ ซึ่งบางครั้งบางคราว พระอาจารย์ท่านติดภารกิจ เราก็มานั่งรับสัมครให้เสร็จ”

“ทางด้านวิชาศิลปะนี้เปิดสอนมาหลายปีแล้ว แต่เพิ่งมา ดำเนินการอย่างจริงจังเมื่อ ๓-๔ ปีมานี้ เมื่อก่อนพระอาจารย์ไม่ได้ สอน แต่มีครูฆราวาสมาสอน สภาพห้องเรียนก็แย่มาก เป็นโต๊ะ เปลาๆ ธรรมดา เด็กก็ไม่ได้อยู่ในระเบียบเหมือนปัจจุบันนี้ และเด็กก็ จะเล่นซุกซนตามประสาเด็ก ตอนนั้นเด็กอยู่ในระเบียบมากขึ้น เป็น ผลดีต่อทางโรงเรียนและผู้ปกครองทุกคน”

“เด็กที่มาเรียนก่อนหน้านั้น ผู้ปกครองต้องเสียค่าอุปกรณ์การ เรียนพอประมาณ แต่ไม่สูงเป็นพันๆ บาทหรอก เพราะเป็นการเรียน

ในขั้นพื้นฐาน แต่ตอนนี้ให้เรียนฟรีหมด อุปกรณ์การเรียนพระอาจารย์ก็จัดหาให้”

การที่ศูนย์คุณธรรมได้ให้การสนับสนุน จัดสร้างห้องเรียนใหม่ แล้วมีอุปกรณ์การเรียนการสอนพร้อมนี้ ประภาทิพย์กล่าวว่า จะเป็นประโยชน์ต่อตัวเด็ก คือจะเห็นการทำงานของเด็กได้เป็นอย่างดี และจะใช้ที่นี้ไปพัฒนาที่อื่นได้อีกด้วย

การสร้างศูนย์การเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมต้นแบบ ของโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดชลประทานรังสฤษฎ์ โดยการสนับสนุนของ ศูนย์คุณธรรม จะเป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่ายโดยเฉพาะประชาชนและเยาวชนภายในชาติ และจะสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ผู้เกี่ยวข้องที่มีส่วนร่วมในการสร้างศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ห้องเรียนที่สร้างขึ้นมาอย่างสวยงามก็จะเป็นที่เจริญตาเจริญใจแก่ผู้พบเห็นทั้งปวงด้วย

ชื่อภาพ : ยักษ์
คำบรรยายประกอบภาพ : เด็กและเยาวชนทั้งหลาย อยากเป็นเด็กน่ารัก
หรือเด็กหน้ายักษ์
เทคนิคการวาด : สีชอล์กน้ำมันบนกระดาษ ขนาด A ๔
ถ่ายทอดโดย : เด็กชายสิริภพ ยงอวยชัย

ပုဒ် ၅

ข้ามกำแพงอุปสรรคสู่
ความยั่งยืน

